

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

2 de Hereditate quæ ex Co[n]tractu defertur, primumque ex donatione
caussa mortis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Campana solitus trulla, vappamque pressis:
Quondam lethargo grandi est oppressus, ut heres
pa n circum loculos & clauis leuis onanque
Curreret: hunc medicus multum celer atque fidelis
Excitat hoc pacto. Mensam poni iubet, atque
Effundit sacros numorum: accedere plures
A numerandum: hominem sic erigit: addit & illud,
Verua custodis auides tam hoc auferet heres.
Men viuo: ut vinas igitur vigila, hoc age.
Quidam? &c.

De Hereditate, quæ ex Contractu defertur: primumque ex donatione causa mortis.

Cap. 2.

Lib. 2. Instit. tit. 7. Lib. 39. P. tit. 6. Lib. 8. C. tit. 57.

- 1 Hereditas defertur ex donatione causa mortis, & ex pacto quomodo.
- 2 Donatio causa mortis quomodo fiat, quid, quomodo legato conueniat, reuocatur ante mortem, pramortiente donatario. eod. 4. §. 6.
- 3 Mortis causa donationis, & mortis causa opinionis differentia.
- 7 Legatum in quibus differat a donat. cau. mor.
- 8 Donatio causa mortis quomodo differat a donatione inter vivos, in sinuatione num egest, & quando æquiparetur vltima voluntati. §. nu. 9.

Defertur hereditas † ex contractu, vel ex donatione causa mortis, vel ex pacto. Donatio hæc, mortis causam habet, scilicet cogitationem mortis in genere vel in specie propter instantis & imminens periculum: vel cum ea lege alicui donatur, vt post mortem tantum valeat donatio, l. 2. §. 4. §. 6. de mor. caus. donat. P.

† Mortis causa donatio est, vt ait Iulianus. §. mortis causa donatio, de donation. apud Iustin. que propter mortis sit suspensionem, cum quis ita donat, vt si quid humanitus ei contigisset, haberet is, qui accepit: sin autem superuixisset, qui donauit acciperet. Marcellus autem sic explicat, l. 1. de mor. caus. donat. P. mortis causa donatio est, cum quis habere se maualt, quam cum cui donat: magisque cum cui donat quam heredem suum.

† Mortis consideratio in istis donationibus, donantis est: nam si mortis alterius causa fiat donatio, aut si alius moriatur, alius capiat, mortis capio dicitur, l. qui pretio, 8. l. si mulier, 1. 1. & l. mortis causa caumus, 8. de mor. cau. donatio. P. quæ differat a donatione causa mortis. Et rursus donatio facta mortis causa differt ab ea, qua moriens donat: nam nostra reuocabilis, hæc minime, l. Seia, §. fin. & l. ubi ita donatur, eod.

† Vique adeo vt magis videatur affinis hæc donatio legato, quod vltima voluntate fit, §. 1. de dona. apud Iustin. l. fin. de donat. cau. mor. C. l. illud generatiter, & l. Marcellus, §. si eo sit. P. quam alteri contractui. Nam quemadmodum ex legatis, sic ex hac donatione detrahitur Falcidia, l. in donationibus, & l. pen. C. ad leg. Falo. l. ubi ita donatur, in fin. & l. Seia, in vir. muliere, de dona. cau. mor. P. & quemadmodum recepta est institutio in legatis fideicommissoria, sic & in his donationibus, l. 1. C. eod. l. ei cui, eod. P. Qui potest legata capere, potest & donationes causa mortis accipere, l. omnibus, eod. In vtrisque sicut in omni vltima voluntate, quinque desiderantur testes, l. 1. & fin. de codic. C. l. fin. de dona. caus. mor. C. Et qui potest testari legare ve filiusfam. ex priuilegio militari vel alio potest mortis causa donare, in l. Marcellus notat, eod. P.

† Item sicut legatum reuocari potest vsque ad mortem per testatorem, l. 3. §. fin. & l. 4. de ad. m. n. lega. P. & a morte testatoris cedit dies tantum legatorum pure vel in diem certam relictorum, l. a Titio, de far. P. cum similib. ibi not. & ti. quan. dies leg. ced. eod. P. si donatio hæc nec perficitur, nisi morte donantis, l. non videtur, de donat. cau. mor. l. mortis causa donatio dum pendet, eod. Vt ante traditum ex hac causa, repeti & condici potest penitentia l. qui mortis causa, eod. §. 1. de donat. l. non omnis si cer. pet. P. l. Senatus, §. donatio in sine, si cer. pet. Quod tamen ita demum putat Guill. Benedictus, in c. Raynatus, in ver. testam. 4. num. 23. locum habere & reuocari, si ius commemoratio mortis donantis donatio fiat. Nam si alia persona, inquit, in illa dispositione adiciatur cuius interest non reuocari, irrevocabilis est & inter vivos facta censetur. Baldus, in l. pro hereditariis, in sine, de heredita. actio. ponit exemplum, si mulier viro dotem dedit, & actum sit, quod post mortem mulieris in matrimonio præcedentis relictis liberis

dos a marito tenetur pro ipsis liberis, vultque donationem esse inter vivos, propter personam aduentitiam filiorum. Curran euententia aduersari videtur ex diametro l. 1. de de preleg. P. & l. Seia, de mort. cau. donatio. vbi huiusmodi personæ adiciuntur: & nihilominus, si non perleuerauerit donans, reuocare potest. Quod & animaduertit Alexander, in l. que dotis solis, mar. P. Et ego lubens contra Baldum subscribo, quia actus agentium & adiectorum, intelligendi sunt consideratione negati de quo agitur, l. si uno anno, locat. P. c. intelligencia, de ver. signifi. Agitur autem hic de donationis causa, quæ sui natura irrevocabilis est. Quare nec eius actus operabitur ultra agentium voluntatem, l. non omnis, C. de reb. cred. † Præterea similis legato donatio hæc, vt quemadmodum legatum mortuo legatario ante testatorem expirat, l. vni, §. in primo, de caduc. toll. C. sic moriente donatario causa mortis, ante donatorem censetur donatio reuocata, l. Seia, de mort. caus. donatio. vel si donans ex infirmitate conualuerit, ob cuius metum donauerat, l. si filiofam. eod. P. Et si res donata non possit restituere, forsan quod alienata sit, restituetur pretium & lucrum, l. illud, in sine, & l. si cui mortis causa, & in l. de mor. cau. donat. P. † Sunt tamen alia capita, in quibus donatio hæc & legatum distinguntur: vt quod donans in annos singulos, vnam facere videatur donationem, l. Senatus, §. si eod. Si fiat tamen legatum in annos singulos, plura dices esse legata, Arzo, in Sum. de donat. cau. mor. Item quod donatio hæc a donante percipitur, l. 1. eod. P. legatum ab herede, §. legatum, de lega. l. legatum, de leg. l. 2. r. quor. lega. P. Nec potest filiusfam. testamentum facere & in eo legare etiam volente & permittere patre, l. qui in potestate, de testa. & l. si tantum, C. qui testa. fac. pess. Potest tamen eodem patre, ermittente, donare causa mortis, l. tam is, de donatio. cau. mor. P. Sunt & alia differentia, quas notat gloss. in §. 1. ad verb. fere, donat. Nam secundum formulam contractus nomen induit effectum, quodammodo cum vltima voluntate consentit.

† Nec tamen omnino naturam donationis habet inter vivos, neque vltimæ voluntatis: etenim distat ab aliis donationibus, quod morte donantis confirmetur, l. ubi ita donatur, eod. nec indiget in sinuatione, secundum necessitatem aliarum donationum, l. fin. de don. cau. mor. Quamuis hodie in Gallia in sinuati debeat ratione constitutionis Molinensis. Sed & in donatione inter vivos, constitutum scilicet que ad quis dicat se alieno nemine possidere, transfert possessionem in donatarium, l. quisquis, in sinuata glo. in ver. credatur, C. de donatio. In donatione autem causa mortis, diuersum: Quia intentio fit donantis vt se malit possidere, quam eum cui donat, l. de mor. cau. donatio. P.

† Angelus Aretinus autem in quæstione, num æquiparetur donationi causa mortis vltimæ voluntati, tria esse considerata monet, Ang. Areti. in §. 1. de donatio. apud Iustin. num. 6. ordinationem, confirmationem, & effectum: Nam quod pertinet ad ordinationem, magis ad contractum accedit, ita intelli. gloss. in l. 2. de de prelega. Et proinde quæ de donatione inter vivos diximus suo loco, perpendenda sunt: quia in donatione, hoc modo considerantur traditio, stipulatio, pactum duorum pluriumve, que in legatis cessant. Ratione etiam confirmationis, magis hæc donatio accedit contractui: quia in ea non expectatur aditio hereditatis, quemadmodum in legatis, gloss. in l. post legatum, §. pen. de iis quib. vt indig. P. Quod autem pertinet ad effectum, magis accedit vltimæ voluntati respectu rei vindicationis quæ vtrisque lucifloribus competit, l. si mortis, de mor. caus. donatio. habetque in vtrisque ius accrescendi, l. vni, §. fin. de cad. toll. Cod. l. si vmbi & Titio, de verbo. oblig. P. Quare & per hanc fidei quodammodo successione hereditariam ex voluntate defuncti, si potissimum sit vniuersorum bonorum, concludendum est. Sed hic si cesset proprie non dicitur heres, sed donatarius causa mortis. Ideo locus hic nõ est vt successione explicetur tractatus, & si ficit scupulum hunc leui manu remouisse.

De Successione mortui, quæ pacto defertur.

Cap. 3.

- 1 Hereditas pacto quot modis deferatur.
- 2 Pactum de hereditate mortui valet.
- 3 Fratrum discordia ob bona.
- 4 Stipulationes ex Senatus. Pegasiano qua.

Omnis ius, quo vitmur, † consistit vel in acquirendo, vel in conseruando, vel minucendo. Aut enim id agimus, quemadmodum